

Д-ръ В. Ив. Неновъ

Ухапване отъ бѣсно куче

Докато въ страни като Англия, Швейцария, Дания, Холандия, Швеция, Норвегия бѣсътъ е отдавна непознатъ, у насъ той не престава да се шири. Всѣка година съ хиляди, пострадали отъ бѣсни животни, се стичатъ да се лѣкуватъ въ противобѣсното отдѣление на Бактериологическия ни институтъ, и народътъ ни търпи щети съ милиони. Ухапанитѣ сж жертва предимно на бѣсни кучета, ала не сж рѣдки и случаи на пострадали отъ котки, вълци, коне, магарета, биволи, волове, свине и др.

Какво да се прави при ухапване отъ съмнително за бѣсъ куче, което най-често се случва?

Три сж възможнитѣ случаи:

1. **Кучето не е избѣгало.** Когато не се налага бързото му убиване, кучето трѣбва да се затвори и наблюдава. Винаги наблюдателниятъ надзоръ отъ ветеринаренъ или медицински лѣкаръ ще може да установи побѣсняването.

Изследванията на ученитъ сж показали, че лигата на бѣсното куче заразява само 24 или 48 часа преди появата на първитѣ признаци на бѣса. Ще рече, **ако следъ 3 до 4 дни наблюдаваното куче не представи нищо особено, ухапваниятъ не трѣбва да се бои:** лигитѣ на кучето не сж били заразителни при ухапването. (Побѣснѣлото куче има пристѣпи на разярение, чувствителността му значително ослабва, има бѣсни виения, халюцинации, извращение на апетита, проявява разярение при виждане на друго куче, умира отъ парализия).

Ако при ухапването кучето представя вече признаци на бѣсъ — не трѣбва да се убива. По-нататъшното развитие на бѣса е извънредно бързо и достатъчни сж единъ-два дена наблюдение, за да се явятъ признацитѣ на парализацията. Отъ когато заразата се понесе въ слюнката, кучето умира непремѣнно отъ само-себе вътре въ 8 до 10 дни. **Ако следъ 10 дни кучето не умре или не представи явни признаци на бѣсъ, ухапваниятъ не трѣбва да се бои:** кучето не е било бѣсно при ухапването.

2. **Кучето е избѣгало.** Щемъ не щемъ, трѣбва да се задоволимъ съ разпитвания, хапало ли е кучето други животни или хора. Твърде важно е да се знае хапало ли е стопанина си: фактътъ, че куче ухапва стопанина си, безъ да бжде предизвикано, и забѣгва, дава вече право съ голѣма вѣроятностъ да се предположи, че кучето е бѣсно. Въ случай на ухапване отъ непознато съмнително куче, трѣбва да се прибѣгне до противобѣсно лѣкуване.